vel at mærke kun for at opnaa Statshjælp. Arbejderkvinderne har nok at betale til af deres lille Løn. Med Hensyn til en anden af Fru B. Nielsen fremsat Ytring om Kvindesagen vilde Taleren fremhæve, at „indenfor vort Parti har vi ingen Kvindesag, Kvindernes Virksomhedsomraade som Arbejderske er ikke bleven indskrænket, vi staar Last og Brast med Mændene, thi vi har en fælles Fjende i Kapitalen. Vi hørte før, hvorledes Kvinder bliver budt 160 Øre for et aandsfortærende Arbejde i 12 Nattetimer, det er paa høje Tid, der bliver gjort noget. Vort Arbejde gaar ud paa, at hæve vor Energi og vor Aandskraft og derigennem naa frem til, at Arbejderkvinderne bliver tænkende Væsener."

Endnu flere Talere hævdede med stor Styrke, at det maatte blive Statens Pligt at yde den Erstatning uden hvilken Paragraf 7 ikke blev Beskyttelse — paa dette Punkt er ingen Vaklen, — andre fordrede alle Arbejderkvinder — ikke blot Fabrikarbejdersker — dragne ind under Fabriklovens Bestemmelser; derefter kom Forhandlingerne stærkt til at strejfe — Kvindesagen.

Fru **Berg Nielsen** værgede sig imod at ville Mændene til Livs — men det var lidt underligt at høre, at Arbejderkvinderne vilde have Lov til at staa udenfor Kvindesagskampen — „de kan jo ikke staa udenfor, de staar tvertimod midt i den. Er det dog ikke enhver Kvindes Agt, at naa frem imod den gode Løn og den kortere Arbejdstid? Vi kan staa hinanden bi — ikke imod Mændene, disse er mangen Gang bedre Kvindesagsvenner end Kvinderne, men som Venstre og Socialdemokratiet staar hinanden bi i Kampen mod Reaktionen. Vi kan agte og respektere hinanden og vi kan lære at holde sammen, men vi skal ikke selv sætte Skel imellem os i Overklasse og Underklasse."

Hertil gav særlig Cigararbejdernes Formand, **B. Nielsen**, et skarpt Tilsvar: „Der kunde være enkelte Kvinder, der, som Fru B. Nielsen, havde Forstaaelse for Organisationens Betydning og Medfølelse for deres arbejdende Søstre, men i det store og hele saa var Kapitalistkvinderne næppe synderlig forskellige fra Kapitalistmændene. Hvor var disse Damer henne under sidste Sommers store Kamp? Og hvorledes er det nu pludselig blevet saadan, at de staar sammen med os? Vi vilde virkelig være glade, om det var Tilfældet, thi dersom Kapitalistdamerne staar sammen med Arbejderne og Arbejderkvinderne, saa skal vi nok faa Krammet paa Kapitalistherrerne. Men vi hører ikke til samme Klasse. Hvor kan vi anse disse Damer, — der sidder hjemme og arbejder for Lommepenge ved at underbyde de virkelige Arbejdere — for at høre til os? De gaar ikke sammen med os i en Fagforening for at støtte os ved at hæve Lønnen."

Endnu flere udtalte sig i samme Retning, men

Frk. **Andrea Nielsen** maatte da gøre Hr. Nielsen bekendt med, at han havde Uret, naar han mente, at ingen bedrestillede Kvinder havde stillet sig paa Arbejdernes Side under sidste Sommers Kamp. Baade „Dansk Kvindesamfund" og „Kvindelig Fremskridtsforening" havde været meget virksomme for at samle ind og støtte Arbejderkvinderne.

Om Fabriklovforslaget vekslede Folketingsmændene **Jensen-Sønderup** og **Christensen**, Aalborg nogle Repliker.

Fru **Olivia Nielsen** og flere hævdede overfor Jensen-Sønderup, der havde udtalt det ønskelige i, at Interessen for Afskaffelsen af Børnearbejde var dikteret udelukkende af Hensyn til Børnene og ikke med den Tanke ved Siden, at det vilde komme Kvinderne tilgode, — at Kvinderne ogsaa maatte være berettigede til at tage økonomiske Hensyn, naar vi nu vitterlig ved, at mange afskediger Kvinder og tager Børn i Stedet.

Hertil føjede **B. Nielsen** et Eksempel fra de sidste Dage. Der var stillet Anmodning om Lønforhøjelse paa en Cigarfabrik, Svaret lød: „saa tager vi Drenge i Stedet."

Sluttelig foreslog Frk. **Andrea Nielsen** følgende Resolution, der enstemmig vedtoges:

„Arbejderkvinder, forsamlede til Møde den 7. Marts 1900, udtaler, at kunne billige det Forslag til Lov, indgivet af Indenrigsminister Bramsen til Folketinget, om Beskyttelse af Kvinder og Børn, beskæftigede i Fabriker, med den Forudsætning, at en Beskyttelseslov for alle Arbejdere snarest maa kunne ventes gennemført, da Kvinderne efter den foreliggende Lovs § 5 vil blive afskaarne fra forkellige Haandværk. Endvidere ønske vi Kvinderne beskyttede, som angivet i § 7, dog med den bestemte Fordring, at der ydes disse Kvinder økonomisk Hjælp, ikke Fattighjælp, i ovennævnte Tidsrum."

Hermed har da Arbejderkvinderne givet et saa utvetydigt Svar, at det ikke kan misforstaas. Og dette Svar vidner om, at danske Arbejderkvinder er saa vidt fremme i Udviklingen, at de ikke blindt følger enhver „Anvisning", men er i Stand til selv at tænke og tale og veje Grundene for og imod. Arbejderkvinder og Kvindesagskvinder er enige om, at ønske det bedst mulige ud af det foreliggende Lovforslag, og nu begge Parter har talt ud, viser det sig, at om de store Hovedspørgsmaal er der ingen væsentlig Uoverensstemmelse, et Vidnesbyrd om, at disse Parter er nærmere ved at forstaa hinanden end man egenlig har troet. Et Resultat, som der er al Anledning til at glæde sig over.

A. J.

Hr. Birkedommer Sveistrup

beder os meddele, at for hver af de Kvinder, der har hjulpet ham at indsamle Oplysninger om de københavnske Syersker ved Dansk Kvindesamfunds Undersøgelser, er der paa Kontoret i Nørregade 33 indlagt et Frieksemplar af den for nylig udkomne Pjece: De københavnske Syerskers Kostforbrug.

Dansk Kvindesamfunds Regnskab for 1899.

Indtægt:

			Kr.	Ø.
1899 Januar 1.	Beholdning fra 1898		246.	31
Februar 26.	Modtaget Medlemsbidrag fra Svendborg Kreds I.	Kr. 26. 50		
April 10.	— — „ Ringkøbing	— 32. 25		
Maj 2.	— — „ Aalborg	— 20. „		
„	— — „ Horsens	— 39. 25		
10.	— — „ Rønne	— 8. „		
30.	— — „ Odense	— 9. „		
Juni 1.	— — „ København	— 108. „		
Juli 9.	— — „ Aarhus	— 21. 75		
Decbr. 17.	— — „ Odder	— 13. „		
1900 Januar 10.	— — „ Vejstrup	— 5. „		
			282.	75
	Sorø Kreds resterer for 1899.			
1899 Decbr. 31.	Renter til Dato		8.	„
			537.	06
1900 Januar 1.	Beholdning Kr. 242. 66.			

Udgift:

			Kr.	Ø.
1899 April 5.	Betalt 300 Stk. Særtryk af Lov om Formueforholdet mellem Ægtefæller	Bil. 1	11.	28
13.	Sekretæren til løbende Udgifter	„ 2	20.	„
„	I Anledning af Uddelingen af Gehejmekonferentsraadinde Andræs Mindelegat betalt Rejseudgifter til Medlem af Fællesstyrelsen Fru Anna Laursen, Aarhus	Bil. 3	12.	„
„	og Frida Schmidt, Odense	„ 4	9.	60
„	Refunderet Portoudlæg i samme Anledning	„ 5	4.	65
Maj 6.	Sendt Fælleskassens Bidrag til Dansk Kvinderaad	Bil. 6	20.	„
29.	Betalt Kundgørelse om Legatet: i Bornholms Tidende	„ 7	2.	10
Juli 23.	Do. „ Dagblad	„ 8	1.	77
„	Do. i Svendborg Avis	„ 9	2.	10
„	Betalt Rejseudgifter for Styrelsen til Fællesmødet (og til Referenten for „Kvinden og Samfundet")	Bil. 10, 11 og 12	79.	„
29.	Sendt Sekretæren til løbende Udgifter . . .	Bil. 13	28.	„
	Deraf anvendt til 50 Stk. Program og 200 Stk. Stemmesedler	Kr. 7. 75		
	Tryksager	— 2. 50		
	Do. Adresser til Rigsdagen	— 13. „		
Septbr. 19.	Betalt Frederiksberg Trykkeri for 500 Stk. Særtryk af Fru Berg Nielsens Skrift om Husøkonomi	Bil. 14	27.	„
Decbr. 4.	En Krans til Pastor Bertelsens Grav i Elbæk	„ 15	10.	„
„	I Anledning af Arbejdet for Husøkonomi som Statssag betalt Fru Berg Nielsen hafte Udgifter med	(Bil. 16)	60.	63
31.	Kassererens Udlæg i Aarets Løb	„ 17	6.	27
„	Beholdning		242.	66
			537.	06

Odense, den 30. Januar 1900.

Frida Schmidt,
Kasserer.

Regnskabet er revideret og befundet at være rigtigt.
Fredrik Bajer. *Eleonora Bondegaard,*
Svendborg.

Kvinden og Samfundet.

Bestilles i Provinserne paa nærmeste Posthus og hos Landpostbudene, i Kjøbenhavn paa nærmeste Posthus og paa Bladets Kontor.

Abonnement 50 Øre + Postpenge, i Kjøbenhavn 9, i Provinserne 11 Øre Kvartalet.

Artikler, som ønskes optaget i det førstudkommende Nummer af Bladet, maa være Redaktionen i Hænde senest den forudgaaende Torsdag Middag.

Lidt fra „Sachalin".

— — — — — — — —

En tysk Skibspræst, der lige har været her, fortæller følgende fra den store russiske *Ø Sachalin,* som ligger Øst for Sibirien mellem det okotske og det japanske Hav, og af Russerne benyttes som Forvisningssted:

„Da vi havde kastet Anker, gik jeg i Land sammen med Skibets Læge, som gerne vilde se Hospitalet, der hørte til Fængselet.

Først maa jeg bemærke, at saa grusomme, som Ruslands Fængsler bliver beskrevne, er de nu slet ikke; Fangerne har det i alle Maader godt, men — den Vilkaarlighed, hvormed Fængsling og Forvisning foregaar, er skrækkelig. I en Celle saa vi en Afghaner, som havde siddet der i længere Tid, og ingen vidste, hvorfor han sad der, eller om han havde gjort sig skyldig i noget. Han selv blev ved at spørge: „Hvad skal jeg her, jeg har intet gjort!" I *Wladiwostock* var han bleven paagreben, fordi han ikke kunde klare for sig, hvem han var; russisk kunde han ikke. Der blev skrevet til den Landsby i Afghanistan, hvor han opgav at høre hjemme; men Kirkebøger findes formodentlig ikke der, og saa blev han uden videre forvist til Sachalin — og der kan han sidde i det uendelige!

Vel, vi spurgte efter Fængslets Læge, og en civilklædt Herre fremstillede sig for os; Militærlægen var bortrejst, og han havde midlertidig overtaget Hvervet som Læge.

I Samtalens Løb faldt der en Ytring fra ham om, at han var paa Øen af Familiehensyn, og inden vi gik, havde han fortalt os sin Historie. — Hans Hustru var forvist hertil. — Han havde oprindelig været bosat som Læge i en eller anden russisk By med sin Hustru, der da var 21 Aar.

De var ikke Nihilister, men havde Sympati for dem, og hans Hustru havde, uden selv at være Medlem af Nihilisternes Forening, tilstedet dem at holde Sammenkomster i hendes og hendes Mands Hus. Disse Sammenkomster endte med en Forbrydelse, og alle blev fængslede.

Deltagerne blev henrettede, men hun blev benaadet med Fængsel paa Livstid, da hun ikke direkte havde deltaget i Forbrydelsen.

Og hun blev ført i Fængsel; men i hvilket vidste hendes Mand ikke, og i *14 Aar* var hun i Fængsel, uden at Manden vidste, hvor hun levede, eller om hun i det hele taget var i Live. Han rejste rundt og søgte hende overalt. Saa kom han en Gang til Odessa. Rent tilfældigt faar han at vide, at et Skib skal afgaa til Sachalin med forviste. Og den Tanke slaar ned i ham: Skulde hun muligvis være blandt dem?

Uden egentlig at tro derpaa, gaar han om Bord og forhører sig —, hun er der virkelig, og efter 14 Aars Søgen og Skilsmisse finder han hende som en graahaaret Kvinde midt i Trediverne.

Han indgav saa Ansøgning om at maatte bosætte sig paa Sachalin, og den blev bevilget. De levede nu der, hun var fri og de boede sammen i et Hus for sig, men rejse derfra maatte hun ikke."

(Af et Brev fra en af „Kv. og S."s Læsere i Shanghai.)